národní
úložiště
šedé
literatury

Postavení českého trhu práce v rámci EU - 3. čtvrtletí 2018

Oddělení informačních služeb; Český statistický úřad
2018

Dostupný z http://www.nusl.cz/ntk/nusl-394129

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 19.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD

Český statistický úřad | Na padesátém 81 | 100 82 Praha 10

ANALÝZA

30. ledna 2019

Postavení českého trhu práce v rámci EU

Pravidelná analýza se zaměřuje na mezinárodní porovnání vybraných indikátorů trhu práce v členských zemích EU. Již devět států EU28 (Švédsko, Německo, Česká republika, Estonsko, Litva, Lotyšsko, Malta, Slovinsko, Portugalsko) ve 3. čtvrtletí roku 2018 překročilo stanovený cíl, podle kterého má míra zaměstnanosti členských zemí EU v průměru dosahovat 75 procent, a zároveň dosáhla svého národního cíle v zaměstnanosti 20-64letých osob. Celková průměrná nezaměstnanost států EU klesla na úroveň 6,7 procent. Mezi zeměmi EU28 je v České republice míra nezaměstnanosti ve 3. čtvrtletí roku 2018 nadále nejnižší, míra nezaměstnanosti mužů je u nás dokonce pod dvouprocentní hranicí.

Česká republika je na třetí příčce s nejvyšší mírou zaměstnanosti osob ve věku 20–64 let

Podle strategie Evropa 2020 je cílem dosáhnout míry zaměstnanosti 20–64letých v zemích EU28 v průměru 75 %. Ve 3. čtvrtletí 2018 tato míra v zemích EU28 dosahovala v průměru 73,5 procent, tedy o 1,5 procentních bodů méně než stanovený cíl. Průměrná míra zaměstnanosti mužů za EU28 (79,5 %) převyšovala míru zaměstnanosti žen (67,6 %) o 11,9 procentních bodů. Zaměstnanost posílila, téměř ve všech státech EU se míra zaměstnanosti ve 3. čtvrtletí zvýšila.

Ve 3. čtvrtletí 2018 cílovou hranici (75 procent) dosáhlo čtrnáct sledovaných států Evropy – Švédsko, Německo, Česká republika, Nizozemsko, Estonsko, Spojené království, Dánsko, Litva, Lotyšsko, Finsko, Rakousko, Malta, Slovinsko a Portugalsko. Na druhé straně nejnižší míra zaměstnanosti je stále v Řecku, Itálii a v Chorvatsku.

Dále je pro danou míru zaměstnanosti každé z členských zemí stanoven národní cíl. Definice národních cílů v oblasti zaměstnanosti jsou srovnatelné s celounijní úrovní. Ve 3. čtvrtletí 2018 tuto národní míru zaměstnanosti v zemích EU28 stále splňuje již 14 států (Švédsko, Německo, Česká republika, Estonsko, Litva, Lotyšsko, Malta, Slovinsko, Portugalsko, Irsko a s úrovní pod požadovaným unijním průměrem Polsko, také Slovensko, Rumunsko a Chorvatsko).

Tabulka seřazená od nejvyšších hodnot k nejnižším ukazuje, že si stále vysokou míru zaměstnanosti udržují severské státy včetně baltských zemí, některé země západní Evropy a naše republika. Nejvyšší míru zaměstnanosti má dlouhodobě Švédsko (83,3 %). Jedny z nejvyšších meziročních nárůstů míry zaměstnanosti udává Kypr (o 2,7 p. b.), Malta (o 2,7 p. b.) a Finsko (o 2,4 p. b.). Nejnižší míra zaměstnanosti je stále v Řecku (60,6 %), kde pracuje asi polovina žen v produktivním věku.

Ve 3. čtvrtletí 2018 se Česká republika zařadila na třetí místo mezi zeměmi EU28, když míra naší zaměstnanosti byla 80,1 %, a byla tak za Německem o 0,1 procentního bodu. Z dalších sousedních zemí, jež splňuje stanovenou průměrnou hranici zaměstnat alespoň 75 % populace

ve věkové kategorii 20 až 64 let, je Rakousko (s mírou zaměstnanosti 76,7 %), ale na národní cílovou úroveň mu ještě schází. Naopak v Polsku (72,8 %) a na Slovensku (72,7 %) byl národní cíl splněn, ale celková míra zaměstnanosti nedosahuje v těchto státech na evropský průměr.

Tabulka 1 Míra zaměstnanosti 20–64letých v členských zemích EU (v %)

Země (cíl strategie)	3. čtvrtletí 2018			Rozdíl v p. b. 3. Q 2018 - 3. Q 2017		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Švédsko (> 80 %)	83,3	85,7	80,8	0,6	1,0	0,3
Německo (77 %)	80,2	84,4	75,9	0,7	0,9	0,6
Česká republika (75 %)	**80,1**	**87,5**	**72,4**	**1,1**	**0,7**	**1,4**
Nizozemsko (80 %)	79,6	84,6	74,6	1,3	1,1	1,5
Estonsko (76 %)	79,4	83,2	75,7	0,1	-0,3	0,6
Spojené království	78,7	83,8	73,7	0,4	0,4	0,4
Dánsko (80 %)	78,6	82,0	75,1	0,9	1,1	0,6
Litva (72,8 %)	78,1	79,6	76,7	1,8	2,5	1,2
Lotyšsko (73 %)	77,7	80,6	74,9	2,2	2,7	1,6
Finsko (78 %)	77,2	79,6	74,8	2,4	2,3	2,5
Rakousko (77 %)	76,7	81,7	71,8	0,8	1,5	0,2
Malta (70 %)	76,3	86,5	65,3	2,7	1,6	3,8
Slovinsko (75 %)	75,9	79,8	71,6	1,8	1,9	1,5
Portugalsko (75 %)	75,7	79,3	72,5	1,6	1,1	2,3
Kypr (75-77 %)	74,6	80,8	69,0	2,7	3,8	1,8
Maďarsko (75 %)	74,6	82,5	67,0	0,8	0,8	0,9
Irsko (69-71 %)	74,4	80,8	68,1	1,1	1,1	1,0
EU28 (75 %)	**73,5**	**79,5**	**67,6**	**0,9**	**1,0**	**0,9**
Bulharsko (76 %)	73,5	77,6	69,3	0,5	0,7	0,3
Polsko (71 %)	72,8	80,0	65,6	1,5	1,1	1,9
Slovensko (72 %)	72,7	79,7	65,7	1,4	2,1	0,7
Francie (75 %)	71,6	75,5	67,8	0,8	0,4	1,1
Lucembursko (73 %)	71,6	75,0	68,0	-0,2	0,0	-0,4
Rumunsko (70 %)	71,3	80,7	61,7	1,0	2,0	0,0
Belgie (73,2 %)	70,1	73,8	66,3	1,6	0,6	2,5
Španělsko (74 %)	67,6	73,8	61,3	1,4	1,3	1,3
Chorvatsko (62,9 %)	66,3	70,8	61,7	0,7	0,2	1,0
Itálie (67-69 %)	63,3	73,8	53,0	0,6	0,8	0,4
Řecko (70 %)	60,6	71,3	50,1	1,7	2,1	1,2

Zdroj: Eurostat

Ve všech zemích EU je míra zaměstnanosti mužů více či méně vyšší než míra zaměstnanosti žen. V evropském průměru míra zaměstnanosti mužů činila ve 3. čtvrtletí roku 2018 79,5 procent. Zaměstnanost mužů v České republice s 87,5 procenty v tomto čtvrtletí převyšovala v této kategorii všechny ostatní členské země, překročila i historicky nejvyšší míru zaměstnanosti mužů za posledních 20 let. Míru zaměstnanosti žen má stále nejvyšší Švédsko (80,8 %). V ČR zaměstnanost žen byla na 72,4 %.

ANALÝZA

Nezaměstnanost mužů i žen ve věku 15–64 let je v naší republice stále nejnižší

Míra nezaměstnanosti meziročně dále klesla ve všech členských zemích EU kromě Lucemburska a Estonska, kde se nezaměstnanost nezměnila. V České republice byla míra nezaměstnanosti v daném období opět nejnižší, když celková míra nezaměstnanosti za dané období dosahovala v ČR 2,4 %, u mužů 1,9 %. Míra nezaměstnanosti žen v tomto období byla nejnižší v Německu (2,9 %). Na druhé místo s celkovou úrovní nezaměstnanosti 3,4 % se tak zařadilo Německo.

V porovnání s ostatními sousedními státy je Rakousko (s 5,0 %) ve druhé třetině uvedeného žebříčku seřazeného od nejnižší nezaměstnanosti evropských zemí. Slovensko (6,4 %) se drží pod evropským průměrem, který v tomto čtvrtletí činil 6,7 procent.

Tabulka 2 Míra nezaměstnanosti 15–64letých v členských zemích EU (v %)

Země	3. čtvrtletí 2018			Rozdíl v p. b. 3. Q 2018 - 3. Q 2017		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Česká republika	**2,4**	**1,9**	**3,0**	**-0,4**	**-0,3**	**-0,5**
Německo	3,4	3,8	2,9	-0,3	-0,2	-0,5
Nizozemsko	3,6	3,5	3,6	-0,9	-0,7	-1,3
Malta	3,7	3,9	3,4	-0,4	-0,1	-0,8
Maďarsko	3,9	3,4	4,4	-0,2	-0,2	-0,3
Polsko	3,9	4,0	3,7	-0,9	-0,6	-1,3
Rumunsko	4,0	4,4	3,4	-0,9	-1,1	-0,7
Spojené království	4,3	4,3	4,2	-0,2	-0,2	-0,2
Bulharsko	5,0	5,4	4,6	-0,9	-0,8	-1,0
Dánsko	5,0	4,9	5,1	-1,0	-0,9	-1,2
Rakousko	5,0	4,8	5,2	-0,5	-1,1	0,1
Slovinsko	5,1	4,4	5,9	-1,3	-0,8	-1,9
Estonsko	5,4	5,1	5,7	0,0	-0,9	0,8
Belgie	5,9	6,4	5,5	-1,4	-1,2	-1,5
Irsko	6,1	6,0	6,2	-1,0	-1,3	-0,5
Litva	6,1	6,4	5,8	-0,7	-1,4	0,1
Lucembursko	6,1	6,0	6,2	0,6	0,9	0,3
Švédsko	6,2	6,1	6,4	-0,2	-0,5	0,2
Slovensko	6,4	6,1	6,9	-1,6	-1,8	-1,4
EU28	**6,7**	**6,4**	**6,9**	**-0,8**	**-0,8**	**-0,9**
Finsko	6,7	6,3	7,0	-1,1	-1,3	-1,0
Portugalsko	7,0	6,5	7,4	-1,7	-1,6	-2,1
Lotyšsko	7,1	8,0	6,1	-1,6	-1,1	-2,1
Chorvatsko	7,4	6,7	8,2	-1,7	-1,6	-1,8
Kypr	8,0	7,3	8,8	-2,2	-2,4	-1,8
Francie	8,9	8,9	8,9	-0,4	-0,4	-0,5
Itálie	9,5	8,8	10,6	-1,3	-1,1	-1,4

Španělsko	14,6	13,2	16,3	-1,9	-1,7	-2,0
Řecko	18,4	14,4	23,5	-2,0	-2,2	-1,6

Zdroj: Eurostat

Nejvyšší míru nezaměstnanosti mají ve státech jižní Evropy. Řecko ve 3. čtvrtletí ještě snížilo nezaměstnanost a to na 18,4 procent. V Řecku je ovšem stále 23,5 % žen ve věku 15–64 let, které by mohly pracovat, ale jsou nezaměstnané.

Meziroční pokles v průměru za země EU28 je opět 0,8 procentního bodu. Větší meziroční pokles v nezaměstnanosti evidují převážně země, kde se míra nezaměstnanosti ve věkové skupině 15–64letých pohybuje nad evropským průměrem s výjimkou Francie, kde se nezaměstnanost snižuje spíše pomalejším tempem.

Podíl vysokoškolsky vzdělaných osob, je dosažena požadovaná průměrná úroveň EU28

Kvalifikace a vzdělání jsou nejlepším předpokladem uplatnění se v zaměstnání. Nižší úroveň dosaženého vzdělání zvyšuje nezaměstnanost.
Sledovaným indikátorem z pohledu trhu práce je tedy podíl vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30 - 34 let. Ve většině zemí unie se tento podíl meziročně zvýšil. Průměrně za země EU28 tento meziroční nárůst činil 0,9 procentních bodů. Průměrná požadovaná hranice úrovně vzdělání pro EU28 stanovená strategií Evropa 2020 (40 %) byla ve 3. čtvrtletí tohoto roku splněna s hodnotou podílu 40,9 procentních bodů. Průměrnou požadovanou hranici úrovně vzdělání splňuje v tomto čtvrtletí stále 18 sledovaných evropských zemí.

Tabulka 3 Podíl vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30-34 let (v %)

Země	Vysokoškolské vzdělání (ISCED 5-8)[1] - 3. Q 2018		
	celkem	muži	ženy
Kypr	57,0	49,1	64,4
Litva	55,0	45,0	65,7
Irsko	54,4	49,7	58,9
Lucembursko	53,2	53,0	53,3
Švédsko	51,4	44,6	58,6
Spojené království	49,2	45,1	53,2
Nizozemsko	48,8	45,8	51,8
Estonsko	47,9	39,2	57,4
Belgie	47,0	40,3	53,7
Francie	46,7	41,1	51,9
Dánsko	46,6	40,7	52,8
Polsko	45,3	35,8	55,4
Řecko	44,8	37,9	51,8
Finsko	43,1	34,6	51,8
Španělsko	42,9	36,5	49,2
Slovinsko	42,5	31,8	55,7
EU28	**40,9**	**35,8**	**46,1**
Lotyšsko	40,8	28,4	53,8

Rakousko	40,3	36,6	44,1
Slovensko	37,7	31,4	44,2
Chorvatsko	37,1	27,6	47,0
Německo	35,9	35,5	36,3
Bulharsko	34,1	27,3	41,4
Česká republika	**33,6**	**26,8**	**40,9**
Portugalsko	33,4	24,2	42,2
Malta	32,8	28,8	37,2
Maďarsko	32,7	26,8	38,9
Itálie	28,0	22,1	34,0
Rumunsko	25,5	22,4	28,8

Zdroj: Eurostat

[1] Od 1. ledna 2014 byla zavedena nová klasifikace vzdělání ISCED 2011 (nahrazuje v částech klasifikaci ISCED 97)

Věková skupina 30 - 34 let se vyznačuje vyšším počtem absolventek terciárního studia než počtem vysokoškolsky vzdělaných mužů.

Česká republika se podle výsledků VŠPS za 3. čtvrtletí 2018 řadí s dosaženým podílem 33,6 % vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30 - 34 let mezi země s nižším zastoupením vysokoškoláků. U nás se tento podíl meziročně snížil o 0,3 p. b. a do požadovaného evropského průměru by ČR nyní chybělo 6,4 procent těchto mladých vysokoškolsky vzdělaných osob.

Ze sousedních zemí je pod evropským průměrem také Německo (35,9 %) a Slovensko (37,7 %) a Rakousko s podílem 40,3 procent. Vyšších hodnot v podílu vysokoškolsky vzdělaných osob pak dosahuje Polsko (45,3 %).

Nejvyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných osob mají na Kypru (57,0 %), v Litvě (55,0 %) a v Irsku (54,4 %). Nejméně vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 30 - 34 let je v Rumunsku (25,5 %), v Itálii (28,0 %) a v Maďarsku (32,7 %).

Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle

Při celkovém poklesu nezaměstnanosti se podíl dlouhodobě nezaměstnaných (1 rok a déle) na celkové nezaměstnanosti – v průměru za EU28 meziročně také snížil o 2,0 p. b. na 43,1 %. Nad tímto průměrem je sedm států Unie se stále vysokým podílem dlouhodobě nezaměstnaných (Řecko, Bulharsko, Slovensko, Itálie, Rumunsko, Belgie, Lotyšsko).

Ve většině zemí se ve 3. čtvrtletí 2018 podíl dlouhodobě nezaměstnaných (tj. nezaměstnaných 1 rok a déle) meziročně snížil, a to převážně u zemí nad evropským průměrem. V České republice se podíl nezaměstnaných 1 rok a déle meziročně snížil o 3,8 p. b. (na 29,1 %). Významný meziroční pokles zaznamenali mimo menší země jako je Kypr a Lucembursko, také Rakousko (o 7,2 %) a Polsko (o 6,7 %). Počet dlouhodobě nezaměstnaných z celkového počtu nezaměstnaných se meziročně zvýšil v Bulharsku, Rumunsku a v Lotyšsku. V těchto zemích lze

sledovat významný pokles celkové nezaměstnanosti, ale právě mezi těmito nezaměstnanými zůstávají ti, co nemohou najít práci déle než jeden rok.

Dlouhodobá nezaměstnanost je stále problémem zejména v Řecku (71,5 %), v Bulharsku (61,8 %), dále pak na Slovensku (61,5 %) a v Itálii (60,7 %), kde už dlouhodobě nepracuje více než polovina z celkového počtu nezaměstnaných. Nejnižší podíl dlouhodobě nezaměstnaných je naopak v severských státech, jako je Dánsko, Estonsko, Finsko a Švédsko. V drtivé většině zemí mají vyšší dlouhodobou nezaměstnanost u mužů než u žen.

Tabulka 4 Podíl osob nezaměstnaných 1 rok a déle na celkovém počtu nezaměstnaných ve věku 15–64 let (v %)

Země	3. čtvrtletí 2018			Rozdíl v p. b. 3. Q 2018 - 3. Q 2017		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Řecko	71,5	70,3	72,5	-4,1	-3,6	-4,4
Bulharsko	61,8	62,7	60,6	7,0	9,5	3,8
Slovensko	61,5	64,8	57,9	-0,2	-1,8	1,8
Itálie	60,7	61,4	59,9	1,4	1,5	1,4
Rumunsko	45,6	48,4	40,6	4,6	5,6	3,0
Belgie	45,0	48,9	39,9	1,0	2,7	-1,4
Lotyšsko	43,7	49,9	35,2	4,3	8,6	-2,0
EU28	**43,1**	**44,0**	**42,2**	**-2,0**	**-1,6**	**-2,5**
Slovinsko	42,4	42,5(u)	42,3	-5,0	-11,3(u)	-0,3
Chorvatsko	42,2	37,1(u)	47(u)	-0,8	-10,2(u)	8,1(u)
Portugalsko	42,2	44,8	39,9	-6,6	-5,8	-7,3
Španělsko	41,8	40,1	43,5	-1,7	-1,5	-1,8
Francie	41,4	43,3	39,4	-5,2	-4,7	-5,8
Německo	41,1	42,8	38,6	-0,2	-1,3	1,1
Maďarsko	37,1	41,5	33,0	-0,7	4,1	-5,2
Irsko	35,8	39,5	31,7	-5,1	-5,7	-3,8
Nizozemsko	35,7	35,4	36,1	-3,4	-2,2	-4,5
Malta	33,6(u)	35,9(u)	:	-10,0(u)	-18,3(u)	:
Litva	33,3	37,4	28,8	-4,6	0,8	-10,8
Kypr	31,9	33,2	30,7	-11,7	-17,8	-5,9
Česká republika	**29,1**	**31,0**	**27,5**	**-3,8**	**-1,1**	**-6,0**
Lucembursko	26,9	29,5(u)	24,2(u)	-9,5	-14,9(u)	-4,4(u)
Rakousko	26,8	28,7	24,9	-7,2	-4,3	-10,5
Spojené království	26,1	29,9	21,7	-0,2	0,7	-1,2
Polsko	26,0	29,2	21,8	-6,7	-3,4	-11,0
Švédsko	21,3	22,6	19,9	1,1	-0,4	3,0
Finsko	21,2	24,9	17,7	-6,3	-7,6	-4,7
Estonsko	20,9(u)	:	21,9(u)	-17,4(u)	:	-12,8(u)
Dánsko	19,0	19,0	18,9	-1,2	-2,0	-0,5

Zdroj: Eurostat

: - údaj není k dispozici
(u) - nízká spolehlivost

ANALÝZA

Kontakt
Ilona Mendlová
Oddělení pracovních sil, migrace a rovných příležitostí
Tel.: 274 054 380
E-mail: ilona.mendlova@czso.cz